

**СПОРАЗУМ ИЗМЕЂУ
ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
И
ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ ТУНИС
О СОЦИЈАЛНОЈ СИГУРНОСТИ**

Влада Републике Србије

и

Влада Републике Тунис

(у даљем тексту: стране уговорнице)

у жељи да уреде међусобне односе у области социјалне сигурности,
договориле су се следеће:

ДЕО I

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Дефиниције

(1) У овом споразуму следећи изрази значе:

1. „Србија” - Република Србија и њена територија;

„Тунис” - Република Тунис која обухвата територију и морске воде над којима Тунис има суверенитет (копнена територија, острва, унутрашње воде, територијално море и ваздушни простор изнад њих), као и друге морске воде над којима Тунис врши јурисдикцију сходно међународном праву;

2. „правни прописи”

закони, подзаконски акти и други општи акти, који се односе на области социјалне сигурности из члана 2. овог споразума;

3. „надлежни орган”

у односу на Србију: министарства надлежна за правне прописе Србије из члана 2. став 1. овог споразума;

у односу на Тунис: министарство или министарства надлежна за правне прописе Туниса из члана 2. став 1. овог споразума;

4. „надлежни носилац”

носилац осигурања код кога је лице осигурано у време подношења захтева за давање, или од кога има, или би имало право на давање;

5. „носилац”

институција или орган надлежан за спровођење правних прописа из члана 2. овог споразума;

6. „орган за везу”

орган одређен у циљу ефикасног спровођења овог споразума;

7. „осигураник”

лице које је осигурано или је било осигурано према правним прописима из члана 2. овог споразума;

8. „члан породице”

лице одређено према правним прописима које примењује надлежни носилац;

9. „пребивалиште”

место сталног боравка;

10. „боравиште”

место привременог боравка;

11. „период осигурања”

период за који је плаћен допринос, период признат као такав и са њим изједначени периоди, у складу са правним прописима сваке стране уговорнице;

12. „давања”

давања у природи и новчана давања предвиђена правним прописима из члана 2. овог споразума.

(2) У овом споразуму остали изрази имају значење које им припада према правним прописима страна уговорница.

Члан 2. Правни прописи

(1) Овај споразум се односи на правне прописе:

у односу на Србију о:

- здравственом осигурању, здравственој заштити и материнству;
- пензијском и инвалидском осигурању;
- осигурању за случај повреде на раду и професионалне болести; и
- осигурању за случај незапослености;

у односу на Тунис о:

- давањима из социјалног осигурања (болест, материнство и смрт);
- осигурању за случај повреде на раду и професионалне болести;
- инвалидности, старости и давањима за надживеле;
- систему заштите за раднике који су изгубили посао због економских, или технолошких разлога или у случајевима сталног и неочекиваног затварања предузећа без поштовања поступка предвиђеног законом о раду;
- прописима о социјалној сигурности који се односе на запослене у јавном сектору.

(2) Овај споразум се односи и на правне прописе којима се допуњују, обједињују или мењају правни прописи из става 1. овог члана.

(3) Изузетно од става 2. овог члана, овај споразум се односи и на проширења правних прописа једне стране уговорнице на нове категорије корисника или нова давања, изузев ако та страна уговорница не обавести другу страну уговорницу о супротном, у року од три месеца од дана ступања на снагу тих правних прописа.

Члан 3. Лица на која се споразум примењује

Овај споразум се примењује на:

1. лица за која важе или су важили правни прописи једне или обе стране уговорнице и
2. друга лица која права изводе од лица назначених у тачки 1. овог члана.

Члан 4. Једнак третман

Приликом примене правних прописа једне стране уговорнице, лица из члана 3. овог споразума су изједначена са држављанима те стране уговорнице, уколико овим споразумом није другачије одређено.

Члан 5. Трансфер давања

(1) Пензија и/или рента и друга новчана давања, остварена према правним прописима једне стране уговорнице, исплаћују се кориснику са пребивалиштем у другој страни уговорници.

(2) Пензија и/или рента и друга новчана давања не могу се умањити, изменити, обуставити, одузети или запленили због тога што корисник има пребивалиште у другој страни уговорници, уколико овим споразумом није другачије одређено.

(3) Страна уговорница у којој је остварено право на давање исплаћује давања из ст. 1. и 2. овог члана држављанима друге стране уговорнице са пребивалиштем у трећој држави под следећим условима:

у односу на Србију - на исти начин као и својим држављанима,

у односу на Тунис - ако постоји закључен споразум о социјалној сигурности са том трећом државом.

(4) Ст. 1. и 3. овог члана се не примењују на:

у односу на Србију - разлику између припадајуће пензије и најнижег износа пензије, уколико је висина припадајуће пензије мања од најнижег износа пензије, давање по

основу телесног оштећења, давање по основу помоћи и неге другог лица и давање за случај незапослености;

у односу на Тунис - разлику између припадајуће пензије и/или ренте и најнижег износа пензије и/или ренте, уколико је висина припадајуће пензије и/или ренте мања од најнижег износа пензије и/или ренте, као и на исплату накнаде у случају смрти.

ДЕО II

ПРАВНИ ПРОПИСИ КОЈИ СЕ ПРИМЕЊУЈУ

Члан 6. Општа одредба

Уколико одредбама чл. 7. и 8. овог споразума није другачије одређено:

- лице које је запослено на територији једне стране уговорнице подлеже под правне прописе те стране уговорнице и када се седиште послодавца налази на територији друге стране уговорнице;

- лице које обавља самосталну делатност на територији једне стране уговорнице подлеже под правне прописе те стране уговорнице.

Члан 7. Посебне одредбе

(1) Ако послодавац са седиштем на територији једне стране уговорнице упути запосленог који подлеже правним прописима те стране уговорнице, на рад на територију друге стране уговорнице, тај запослени, у односу на тај рад, подлеже правним прописима само прве стране уговорнице, за период од најдуже 24 месеца.

(2) Ако лице које обавља самосталну делатност на територији једне стране уговорнице привремено обавља делатност на територији друге стране уговорнице, или на територијама обе стране уговорнице, то лице подлеже правним прописима само прве стране уговорнице, за период од најдуже 12 месеци.

(3) Примена правних прописа стране уговорнице из ст. 1. и 2. овог члана може се, изузетно, на заједнички захтев послодавца и запосленог, односно на захтев лица које обавља самосталну делатност, уз сагласност надлежних органа обе стране уговорнице, продужити за још 24 месеца за запосленог, односно 12 месеци за лице које обавља самосталну делатност.

(4) На посаду брода, као и друга лица запослена на броду, примењују се правни прописи стране уговорнице под чијом заставом брод плови.

(5) На лица која обављају послове утовара и истовара брода, поправке или надзора брода у луци друге стране уговорнице, примењују се правни прописи стране уговорнице којој лука припада.

(6) На лица запослена у државним и јавним службама, службене представнике и са њима изједначена лица упућена на територију друге стране уговорнице, примењују се правни прописи стране уговорнице која их је упутила.

(7) На лица која путују у служби послодавца који се бави ваздушним, друмским или железничким саобраћајем примењују се правни прописи стране уговорнице на чијој територији се налази седиште послодавца.

Члан 8.

Дипломатске мисије и конзуларна представништва

(1) На чланове дипломатске мисије и конзуларног представништва упућене у другу страну уговорницу, као и на чланове њихових породица који живе са њима у истом домаћинству и нису осигурани по другом основу, примењују се правни прописи стране уговорнице из које су упућени.

(2) На лица која су запослена као приватна послуга код чланова дипломатске мисије и конзуларног представништва и која су упућена у другу страну уговорницу, као и на чланове њихових породица који живе са њима у истом домаћинству и нису осигурани по другом основу, примењују се правни прописи стране уговорнице из које су упућени.

(3) На запослене из става 2. овог члана, који нису упућени, примењују се правни прописи стране уговорнице на чијој су територији запослени, а дипломатска мисија и конзуларно представништво, односно њихови чланови који их запошљавају, дужни су да се придржавају правних прописа стране уговорнице који важе за послодавца.

(4) Изузетно од става 3. овог члана, запослени који су држављани стране уговорнице чија је дипломатска мисија или конзуларно представништво, могу се, у року од шест месеци од дана запослења, односно ако су на дан ступања на снагу овог споразума већ запослени, од дана његовог ступања на снагу, определити за примену правних прописа те стране уговорнице.

Члан 9.

Изузеци

Надлежни органи страна уговорница могу договорити изузетке од одредаба чл. 6. до 8. овог споразума у интересу одређених лица или категорија лица.

ДЕО Ш

ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ

Поглавље 1.

Болест и материнство

Члан 10.

Сабирање периода осигурања

Периоди осигурања навршени према правним прописима обе стране уговорнице се, ако је то потребно, сабирају за стицање права на давање и за одређивање трајања тог давања, под условом да се не поклапају.

Члан 11.

Давања у природи за лица из чл. 7. до 9. овог споразума

(1) Лица, која испуњавају услове за право на давање у природи према правним прописима једне стране уговорнице имају право на здравствену заштиту од стране носиоца њиховог пребивалишта или боравишта на територији друге стране уговорнице, одређену у погледу обима, врсте и начина пружања према правним прописима који важе за тог носиоца као да су код њега осигурани, а у трајању одређеном правним прописима који важе за надлежног носиоца на чији терет се заштита пружа.

(2) Став 1. овог члана се примењује и на чланове породице.

(3) За одобрење коришћења протеза, помагала и других здравствених услуга веће вредности, неопходна је сагласност надлежног носиоца, изузев када је пружање тих услуга неодложно, јер би, у супротном, били озбиљно угрожени живот или здравље лица из ст. 1. и 2. овог члана.

Члан 12.

Давање у природи за чланове породице

(1) Чланови породице лица које има право на давања у природи у складу са правним прописима стране уговорнице где је то лице осигурано, а који имају пребивалиште на територији друге стране уговорнице, добијају давања у природи према правним прописима стране уговорнице на чијој територији имају пребивалиште, под условом да немају сопствени основ осигурања. Трошкови давања у природи падају на терет надлежног носиоца стране уговорнице у којој су чланови породице осигурани.

(2) Услов за стицање права на давања, трајање давања и круг чланова породице који испуњавају услов утврђују се у складу са правним прописима стране уговорнице у којој је лице осигурано, а коришћење, начин и обим давања утврђују се у складу са правним прописима стране уговорнице на чијој територији корисник има пребивалиште.

Члан 13.
Боравиште осигураног лица и чланова његове породице

(1) Уколико здравствено стање осигураног лица према правним прописима једне стране уговорнице захтева хитно лечење у току привременог боравка на територији друге стране уговорнице, оствариће право на здравствену заштиту од носиоца те стране уговорнице у складу са правним прописима које он примењује, а на терет надлежног носиоца, под условом да није отишао тамо у циљу лечења.

(2) Одредбе става 1. овог члана примењују се подједнако и на чланове породице осигураног лица који са њим бораве.

(3) За одобрење коришћења протеза, помагала и других здравствених услуга веће вредности, неопходна је сагласност надлежног носиоца, изузев када је пружање тих услуга неодложно, јер би, у супротном, били озбиљно угрожени живот или здравље лица из ст. 1. и 2. овог члана.

Члан 14.
Листа услуга

Листу услуга из члана 11. став 3. и члана 13. став 3. овог споразума утврђују надлежни органи обе стране уговорнице и прилаже се уз Административни договор.

Члан 15.
Новчана давања

Новчана давања лицима из чл. 11. до 13. овог споразума и у случају болести и материнства, одобрава надлежни носилац према правним прописима које он примењује.

Члан 16.
Корисници пензије и/или ренте

(1) На корисника пензије и/или ренте, остварене према правним прописима обе стране уговорнице, примењују се искључиво правни прописи оне стране уговорнице у којој има пребивалиште и има право на давања у природи на терет надлежног носиоца оне стране уговорнице у којој има пребивалиште.

(2) На корисника пензије и/или ренте остварене према правним прописима једне стране уговорнице који има пребивалиште у другој страни уговорници, примењују се правни прописи те стране уговорнице и пружају давања у природи, као да је право на пензију и/или ренту остварено према њеним правним прописима, а на терет надлежног носиоца.

(3) Лице из става 2. овог члана чије здравствено стање, за време привременог боравка на територији стране уговорнице у којој се налази надлежни носилац захтева хитно пружање давања у природи, имају право на та давања према правним прописима и на терет надлежног носиоца.

(4) Одредбе ст. 1. до 3. овог члана се примењују и на чланове породице корисника пензије и/или ренте.

Члан 17.

Носилац који пружа давања у натури и новчана давања

У случајевима из чл. 11. до 16. овог споразума, давања у натури и новчана давања обезбеђује:

у Србији - организациона јединица носиоца здравственог осигурања;

у Тунису - Национални фонд за здравствено осигурање.

Члан 18.

Накнада трошкова

(1) Надлежни носилац накнађује носиоцу који је пружио давање утрошене износе у складу са чланом 11, чланом 12. став 1, чланом 13. и чланом 16. ст. 2. и 4. овог споразума, изузев административних трошкова, у складу са поступком утврђеним Административним договором.

(2) Органи за везу или надлежни органи страна уговорница могу договорити паушално плаћање за све случајеве или за одређене групе случајева, уместо обрачуна појединачних трошкова.

Поглавље 2.

Старост, инвалидност и смрт

Члан 19.

Сабирање периода осигурања

(1) Ако је, према правним прописима једне стране уговорнице стицање, очување или поновно признавање права на давање условљено навршењем периода осигурања, носилац те стране уговорнице узима у обзир, ако је потребно, и периоде осигурања навршене према правним прописима друге стране уговорнице, као да су навршени према правним прописима које он примењује, под условом да се ти периоди не поклапају.

(2) Приликом примене става 1. овог члана, период осигурања који се, према правним прописима друге стране уговорнице рачуна са увећаним трајањем, узима се у обзир у ефективном трајању.

(3) Осигуранику једне од страна уговорница који, и поред примене ст. 1. и 2. овог члана, не испуњава услове за стицање права на давање, надлежни носилац узима у обзир и периоде осигурања навршене према правним прописима треће државе са којом страна уговорница која утврђује пензију има закључен споразум о социјалној сигурности, под условом да се ти периоди осигурања не поклапају.

(4) Када је право на давања према правним прописима једне стране уговорнице условљено навршењем одређених периода осигурања у одређеном занимању, које је покривено посебним режимом, одређеним занимањем или запослењем, узимају се у обзир само периоди навршени под тим режимом према правним прописима друге стране уговорнице, или у недостатку тог режима, у одређеном занимању, или запослењу.

Члан 20.

Период осигурања краћи од 12 месеци

(1) Ако је укупан период осигурања, који се према правним прописима једне стране уговорнице узима у обзир за обрачунавање давања краћи од 12 месеци, не одобрава се право на давање, изузев у случају, када, према тим правним прописима, постоји право на давање само по основу тог периода осигурања.

(2) Период осигурања из става 1. овог члана који носилац једне стране уговорнице није узео у обзир за одобравање давања, узима у обзир носилац друге стране уговорнице за стицање, очување и поновно признавање права на давање, као и одређивање његове висине, као да је тај период навршен према његовим правним прописима.

Члан 21.

Утврђивање самосталног давања

Ако према правним прописима једне стране уговорнице постоји право на давање и без примене члана 19. овог споразума, надлежни носилац те стране уговорнице утврђује давање искључиво на основу периода осигурања који се узима у обзир према тим правним прописима.

Члан 22.

Обрачун сразмерног дела давања

(1) Ако према правним прописима једне стране уговорнице постоји право на давање само уз примену одредаба члана 19. овог споразума, надлежни носилац те стране уговорнице утврђује давање, тако што:

1.1 обрачунава теоријски износ давања, који би припадао да је укупан период осигурања, који се узима у обзир за обрачун давања, навршен према правним прописима које он примењује.

1.2. на основу тако обрачунатог износа, утврђује износ давања сразмеран односу између периода осигурања навршеног искључиво према правним прописима које он примењује и укупног периода осигурања који се узима у обзир за обрачун давања;

1.3. у случају када је укупан период осигурања који се узима у обзир применом одредаба члана 19. овог споразума дужи од најдужег периода осигурања према правним прописима које он примењује, утврђује износ давања сразмерно периоду осигурања

навршеном према тим правним прописима и периоду осигурања на основу којег се утврђује висина давања у пуном износу.

(2) Када се давања према правним прописима једне стране уговорнице обрачунавају на основу зараде, основице доприноса, или уплаћених доприноса у одређеном периоду на основу правних прописа те стране уговорнице, надлежни носилац узима у обзир зараде, основице доприноса, или уплаћене доприносе искључиво за периоде осигурања навршене у складу са правним прописима које примењује.

Члан 23.

Умањење, измена, укидање или обустава исплате пензија

Независно од правних прописа страна уговорница о умањењу, измени, укидању или обустави исплате пензије због стицања права на две или више пензија, коришћење пензије према правним прописима једне стране уговорнице не утиче на право корисника да истовремено користи пензију остварену према правним прописима друге стране уговорнице.

Поглавље 3.

Повреда на раду и професионална болест

Члан 24.

Повреда на путу

(1) Лице са пребивалиштем на територији једне стране уговорнице које на путу, ради ступања на посао, по основу уговора о раду, односно, ради обављања самосталне делатности у другој страни уговорници претрпи повреду, има право на давања по основу повреде на раду према правним прописима и на терет носиоца друге стране уговорнице.

(2) Став 1. овог члана се примењује и у случају повреде коју лице претрпи, непосредно по истеку уговора о раду, односно, по престанку обављања самосталне делатности, на путу до пребивалишта.

Члан 25.

Давања у природи за лица наведена у чл. 7. до 9. и члану 13. овог споразума

(1) Лице, које по основу повреде на раду или професионалне болести има право на давања у природи према правним прописима једне стране уговорнице, а има пребивалиште или боравиште у другој страни уговорнице, користи та давања на терет надлежног носиоца, код носиоца на чијем подручју има пребивалиште или боравиште, према правним прописима које тај носилац примењује, као да је код њега осигурано.

(2) За коришћење протеза, помагала и других здравствених услуга веће вредности, примењује се одредба члана 11. став 3. и члана 13. став 3. овог споразума.

(3) На накнаду трошкова насталих према ставу 1. овог члана примењују се одредбе члана 18. овог споразума.

Члан 26.

Професионална болест

(1) Ако је одобрење давања за случај професионалне болести, према правним прописима једне стране уговорнице, условљено тиме да је болест први пут лекарски утврђена у тој страни уговорници, сматра се да је тај услов испуњен ако је та болест први пут утврђена у другој страни уговорници.

(2) Ако је одобрење давања за случај професионалне болести, према правним прописима једне стране уговорнице, условљено тиме да је обављање делатности која може да изазове ту болест трајало одређено време, надлежни носилац те стране уговорнице, ако је потребно, узима у обзир и навршене периоде обављања такве делатности која може да изазове ту болест у складу са правним прописима друге стране уговорнице.

Члан 27.

Новчано давање

(1) Новчано давање за случај повреде на раду или професионалне болести одобрава, према својим правним прописима, носилац оне стране уговорнице према чијим правним прописима је лице било осигурано у време настанка повреде, односно последњег обављања делатности која је проузроковала ту професионалну болест.

(2) Ако лице, које је по основу професионалне болести примало или прима новчано давање на терет носиоца једне стране уговорнице, због погоршања болести проузрокованог обављањем делатности која, према правним прописима друге стране уговорнице може да изазове професионалну болест, поднесе захтев за давање носиоцу друге стране уговорнице, носилац прве стране уговорнице и даље сноси трошкове давања, према својим правним прописима, без обзира на погоршање. Носилац друге стране уговорнице одобрава давање у висини разлике између давања које припада након погоршања и давања које би, по основу наступања те болести, припадало према његовим правним прописима.

Поглавље 4.
Накнада за случај смрти

Члан 28.
Право на давање

(1) Ако право на накнаду за случај смрти постоји према правним прописима обе стране уговорнице, примењују се правни прописи оне стране уговорнице на чијој територији је умрло лице сахрањено.

(2) У односу на Тунис: када је право на давање за случај смрти условљено навршавањем периода осигурања, надлежни носилац узима у обзир, уколико је потребно, периоде осигурања навршене у складу са правним прописима друге стране уговорнице, уколико се не преклапају, као да су ти периоди навршени по његовим правним прописима.

Поглавље 5.
Давање за случај незапослености

Члан 29.
Сабирање периода осигурања

(1) Период осигурања навршен према правним прописима једне стране уговорнице узима се у обзир, уколико је потребно, за остваривање права на новчано давање за случај незапослености према правним прописима друге стране уговорнице, под условом да се периоди осигурања не преклапају и ако је лице било осигурано за случај незапослености пре подношења захтева онолико дуго колико је то прописано према правним прописима друге стране уговорнице.

(2) Давање за случај незапослености одобрава надлежни носилац према правним прописима које примењује.

ДЕО IV
РАЗНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 30.
Административне мере и сарадња

(1) Надлежни органи страна уговорница ће закључити Административни договор за примену овог споразума, који ступа на снагу истовремено са овим споразумом.

(2) Надлежни органи страна уговорница Административним договором из става 1. овог члана наводе надлежне носиоце и органе за везу.

(3) Надлежни органи страна уговорница обавештаваће се међусобно о свим променама њихових правних прописа, уколико су те промене од утицаја на примену овог споразума, а надлежни носиоци и органи за везу страна уговорница обавештаваће се међусобно о свим предузетим мерама за спровођење овог споразума.

(4) У примени овог споразума, надлежни органи, надлежни носиоци и органи за везу страна уговорница ће узајамно пружати бесплатну административну помоћ.

(5) У примени овог споразума надлежни органи, надлежни носиоци и органи за везу страна уговорница могу непосредно међусобно ступати у везу, као и са заинтересованим лицима, или њиховим пуномоћницима.

(6) У примени овог споразума, надлежни органи, надлежни носиоци и органи за везу страна уговорница могу међусобно да комуницирају на својим службеним језицима. Надлежни органи, надлежни носиоци и органи за везу једне стране уговорнице не смеју одбити захтеве и друге поднеске због тога што су написани на службеном језику друге стране уговорнице.

(7) Лекарске прегледе који се обављају искључиво због примене правних прописа једне стране уговорнице, а односе се на лица која у другој страни уговорници имају пребивалиште или боравиште, обавиће носилац према пребивалишту или боравишту лица, на захтев надлежног носиоца те стране уговорнице и на његов терет. Лекарске прегледе који се обављају због примене правних прописа обе стране уговорнице, обавља на свој терет носилац према пребивалишту или боравишту лица.

(8) Сваки податак о лицу који, у складу са овим споразумом, једна страна уговорница доставља другој страни уговорници је поверљив и користи се само у сврху примене овог споразума и правних прописа на које се споразум односи. Друга страна уговорница је у обавези да чува тако достављене податке.

Члан 31.

Изузеће или умањење плаћања дажбина, накнада, такси и овера

(1) Изузеће од плаћања или умањење висине законских дажбина, накнада или административних такси предвиђено правним прописима једне стране уговорнице у вези са издавањем потврда или докумената неопходних за примену њених правних прописа, односи се и на издавање одговарајућих потврда или докумената неопходних за примену правних прописа друге стране уговорнице.

(2) Сваки званични документ који је неопходан за примену овог споразума изузима се од овере од стране дипломатских или конзуларних органа.

Члан 32.

Подношење захтева

(1) Захтеви, изјаве, или правна средства која су у примени овог споразума, или правних прописа једне стране уговорнице поднета надлежном органу, надлежном носиоцу, носиоцу, органу за везу, или правосудном органу те стране уговорнице, сматрају се захтевима, изјавама, или правним средствима поднетим надлежном органу, надлежном носиоцу, носиоцу, органу за везу, или правосудном органу друге стране уговорнице.

(2) Захтев за давање, поднет према правним прописима једне стране уговорнице, сматра се истовремено и захтевом за одговарајуће давање према правним прописима друге стране уговорнице.

(3) Захтеви, изјаве, или правна средства која применом правних прописа једне стране уговорнице треба поднети надлежном органу, надлежном носиоцу, носиоцу, органу за везу, или правосудном органу те стране уговорнице, могу се, у истом року, поднети одговарајућем надлежном органу, надлежном носиоцу, носиоцу, органу за везу, или правосудном органу друге стране уговорнице.

(4) У случајевима из ст. 1. до 3. овог члана наведене институције директно, или посредством органа за везу, прослеђују без одлагања захтеве, изјаве, или правна средства надлежној институцији друге стране уговорнице.

Члан 33.

Исплата давања

(1) Надлежни носиоци страна уговорница исплаћују давања према овом споразуму кориснику који има пребивалиште ван територија страна уговорница у конвертибилној валути, на следећи начин:

у односу на Србију: на исти начин као и својим држављанима;

у односу на Тунис: под условом да постоји закључен споразум о социјалној сигурности са трећом државом.

(2) Надлежни носиоци страна уговорница исплаћују давање у конвертибилној валути, у складу са овим споразумом, без икаквих умањења на име административних трошкова.

Члан 34.

Повраћај неоснованих исплата

Надлежни носилац једне стране уговорнице, који је неосновано извршио исплату кориснику према одредбама овог споразума, може затражити од носиоца друге стране уговорнице да задржи неосновано исплаћен износ из заосталих исплата, односно, да наведени износ одбије у складу са својим правним прописима, из припадајућих давања

која ће исплати. Наведени носилац врши пренос задржног, односно одбијеног износа, надлежном носиоцу стране уговорнице који је затражио повраћај.

Члан 35.
Решавање спорних питања

(1) Било који спор у вези са тумачењем или применом овог споразума решава се кроз директне преговоре надлежних органа страна уговорница.

(2) Уколико такав спор не може да се реши на овакав начин, спор се, на захтев једне или обе стране уговорнице, подноси арбитражној комисији чији се састав и правила рада одређују договором страна уговорница.

ДЕО V
ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 36.
Прелазне одредбе

(1) Овај споразум не даје никаква права на давања за периоде пре његовог ступања на снагу.

(2) Ако овим споразумом није другачије предвиђено, за утврђивање права на давање у складу са одредбама овог споразума узимају се у обзир и периоди осигурања који су, према правним прописима страна уговорница, навршени пре његовог ступања на снагу.

(3) Уколико је захтев, који се односи на догађаје и периоде који су настали пре ступања на снагу овог споразума, поднет у року од три године од дана његовог ступања на снагу, права у складу са овим споразумом и правним прописима страна уговорница признају се од дана ступања на снагу овог споразума. Уколико је захтев поднет након истека рока од три године од дана ступања на снагу овог споразума, права се признају од дана подношења захтева, или у складу са правним прописима страна уговорница, уколико је то повољније.

Члан 37.
Ступање на снагу

(1) Овај споразум подлеже потврђивању.

(2) Стране уговорнице обавештавају једна другу, дипломатским путем, о окончању унутрашњих процедура потребних за ступање на снагу овог споразума. Споразум ступа на снагу првог дана другог месеца по истеку месеца у коме је примљено последње такво обавештење.

Члан 38.
Трајање и отказивање

(1) Овај споразум се закључује на неодређено време. Свака страна уговорница га може, у текућој календарској години, у писменој форми, дипломатским путем, отказати с последњим даном те године, при чему отказни рок не може бити краћи од три месеца.

(2) У случају отказивања овог споразума његове одредбе се и даље примењују на стечена права, као и на захтеве поднете до дана његовог отказивања.

У потврду овога долепотписани су, прописно овлашћени од стране својих влада, потписали овај споразум.

Сачињено у Београду, дана 28. марта 2022. године, у по два оригинална примерка на српском језику, арапском језику и енглеском језику, при чему су сви текстови подједнако аутентични. У случају неслагања у тумачењу, текст на енглеском језику има предност.

За Владу
Републике Србије

За Владу
Републике Тунис

Проф. др Дарија Кисић Тепавчевић
министар за рад, запошљавање, борачка
и социјална питања

Малек Езахи
министар за социјална питања